

• Akik ki akarták merni a tengert

• Volt egyszer két jó barát. Legénnyé cseperedtek, házasodni készültek. Mielőtt megházasodtak, szentül megfogadták egymásnak: - Amelyikünknek jobban megy majd a sora, az segít a másikon. Az egyik hamarosan feleségül vett egy szép, takaros, szorgalmas hajadont. Nem éltek bőségben, de békességben. Egy nap így szólt az ember a feleségéhez: - Elég volt a szegénységből, asszony! Kitaláltam, hogyan gazdagodhatunk meg. Ha mindenben rám hallgatsz, meglásd, nem bánod meg. - Úgy lesz, ahogy kívánod - felelte az asszony. - Mondd el hát, mit találtál ki! - A tenger fenekén elsüllyedt kalmárhajók hevernek - kezdte az ember. - Kinccsel, arannyal vannak tele. Soha nem akadt nyomukra senki. Gyere, merjük ki a tengert az utolsó csöppig, megtaláljuk a sok aranyat-ezüstöt. Ha mégsem lenénk meg, legalább halat fogunk, tömérdek halat. Besózzuk, megszáritjuk, eladjuk, abból gazdagszunk meg. Holnap jó reggel elindulunk. Főzzél rizst, készíts az útra bételdiót, rakd meg a kosarat elemózsiaival. Amint megvirrad, elindulunk tengert merni. Az asszony szót fogadott. Kora hajnalban fölkerekedtek. Elértek e tenger partjára. Lerakták a cókókjukat, aztán mindketten egy-egy vékával nekiláttak kimerni a tengert. Merték - hordták-öntötték a tengervizet ki a partra. Addig dolgoztak, míg meg nem éheztek. Haraptak egy falást, és újból munkához láttak. Már leszállt a nap, de csak meregették a tengert, egy nyújtózásnyi időre sem hagyták abba. Késő éjszakáig hajladoztak, akkor hazabotorkáltak. Másnap virradatkor folytatták. Ötödik napja dolgoztak már egyfolytában. Akkor az ember fölegyenesedett, szemére ernyőzte a tenyerét, és végignézett a tengeren. - Asszony! - kiáltotta. - Már sokkal kisebb a tenger! - Akkor csak gyürkőzzünk - biztatta a felesége. - Ha még egy hónapig merjük, foghatunk halat eleget. Megtisztítjuk, besózzuk, megszáritjuk, eladjuk, jó pénzt kapunk érte. Aztán ha még az elsüllyedt hajókat is megtaláljuk, győzzük csak hazahordani a sok drágaságot! Hanem a halak meghallották a beszédüket. Összesereglett a széles tenger halnépe, apraja-nagyja, egy iramodással királyuk előtt termettek. - Nagy veszedelem fenyeget bennünket, utunk király! Egy ember meg egy asszony meri, meregeti a tengert, ki akarják merni az utolsó cseppig. Mind egy szálíg elpusztulunk! Látta a halak királya, hogy ennek fele se tréfa. Megparancsolta halszolgáinak: - Kerítsetek öt szép aranykancsót, öt fényes ezüsttálat, hordjatok össze nagy halom drágakincset, vigyétek el annak az embernek meg asszonynak, és kérjétek meg őket szép szóval, hogy kegyelmezzenek meg a halak népének! Lódultak a halszolgák. Szájukba fogták a sok aranyat – ezüstöt, drágaságot, kiúsztak vele a patthoz. Lerakták a két ember lába elé a fövényre. Csak úgy szikrázott a sok kincs a napfényben.

Meghajoltak a halak, és rimánkodtak: ne merjék tovább a tengert, kegyelmezzenek életüknek. Örvendezett az ember meg a felesége, megígérték, hogy egy csepp vizet sem mernek ki eztán a tengerből. Hazacipelték a kincseket, alig bírták. Nem főtt többé a fejük a szegénységük miatt, messze környék leggazdagabbjai lettek. De a nagy vagyon nem tette felfuvalkodottá őket, békességben éltek, elégedetten. Hát a másik cimborával meg mi történt közben? Megházasodott ő is, de nem sok szerencsével: lusta, perlekedő, ostoba asszonyt kapott. Eszébe jutott egyszer régi kenyeres társa, fölkerelkedett látására a feleségével együtt. Nem hitt a szemének a nagy bőség láttán. Törte a fejét: hogyan szerezhették ez ekkora vagyont? Hiszen éppen olyan ágrólszakadt szegény volt valamikor, mint ő. El is kezdett siránkozni, panaszkodni: - Milyen szép vagyonod van! Milyen gazdagságban élsz! Én meg nyomorúságban tengődöm. Betevő falatom is alig akad. Megsajnálta régi pajtását a gazdag, elmondta neki sorra-rendre, hogyan pártolt hozzá a szerencse. Pénzel is megrakta a zsebét, úgy bocsátotta útjára. Alighogy hazaért a szegény, megparancsolta a feleségének: - Holnap virradatra főzzél rizst, készíts elemózsiát az útra. Korán elindulunk, kimerjük a tengert: nekünk is lesz aranyunk-ezüstünk, akárcsak a cimborámnak! Föltápáskodott az asszony jókor reggel, tüzet gyújtott. Rizst dobott a fazékba, de több hullt a földre, mint bele. Megmosta, de megint elszórt belőle. Mikor a tálba öntötte volna, ugyanígy járt. Így pazarolta a lusta, ügyetlen asszony a rizst. Az elemózsiás kosárba csak fele jutott. Alig hogy kelt a nap, indultak a tengerpartra. Merték nagy hűhóval a vizet, merték, hordták ki a partra. Közben meg veszekedtek, pörlekedtek. Neszét vették a halak, hogy megint a tengert meri valaki. Megszeppentek, ott lapultak a part közelében, füleltek, hallgatóztak. A lusta asszony hamarosan megelégte a sűrű hajladozást. Földhöz csapta a vékát, mérgesen azt kiáltotta: - Nem vagyok bolond, hogy megszakasszam magamat! Mióta merem már a vizet, mégse látom, hogy apadna a tenger! Ráripakodott az ura, de hiába. Összenyelveltek, még egymásnak is ugrottak. Addig szaggatták egymás ruháját, hogy egy-két rongy maradt rajtuk. Akkor kifűjták magukat, és csüggedten ennyit mondtak: - Koldusok voltunk, azok is maradtunk. Ne törjük magunkat tovább! Meghallották a halak, örvendeztek nagyon, hogy most már nincs mitől tartaniuk. Kilestek a vízből, és megpillantották a két szerencsétlent, ringyben - rongyban, kék-zöld foltokkal tele. Nem győztek bukfencezni, karikázni széles jókedvükben. Az egyik hal akkorát nevetett, hogy fülig repedt a szája. Azóta is kapuszájú halnak hívják ezt a halat, és azóta sem próbálkozott meg senki, hogy kimerje a vizet a tengerből.